

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, danielę) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

A **natural person's agricultural holding** is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Natural person's agricultural holdings include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

An **agricultural activity** includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. The **agricultural land area** including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms meeting

Ustawy z dnia 5 II 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. poz. 1551, z późniejszymi zmianami) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Dane dotyczące drzew i krzewów owocowych do 2014 r. uwzględniały ich uprawę poza sadami. W 2015 r. dane o powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych dotyczyły wyłącznie sadów, ale dane o zbiorach z tego okresu obejmowały produkcję owoców zarówno w sadach, jak i poza sadami. Od 2016 r. dane dotyczące powierzchni i zbiorów owoców z drzew i krzewów odnoszą się jedynie do ich upraw w sadach.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (**sady**), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);

requirements of the Law of 5 II 2015 on payments under direct support schemes (uniform text Journal of Laws item 1551, with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens as well as area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in the kitchen gardens. Since 2013 data on strawberries include also organic cultivation of this species.

Data on fruit trees and bushes up to 2014 included their cultivation out of plantations. In 2015 area of fruit trees and bushes concerned only orchards but data on fruit production concerned the production from orchards, as well as outside plantations. Since 2016 data on area and fruit production from fruit trees and bushes have related to orchards only.

Since 2014 the area of vegetables, fruit and strawberries have been estimated only by the field location.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);

- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2017 r. – z lat 2016 i 2017.

7. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszka, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i len oleisty), włókniстых (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasionne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

Agricultural output (gross, final and market) the presented data are not include supplementary area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

6. The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2017 – the prices from 2016 and 2017, are assumed.

7. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g., pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for green feed.

8. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

11. Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2016/17 oznacza okres od 1 VII 2016 r. do 30 VI 2017 r.).

13. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu.

14. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

15. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

8. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

9. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

10. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

11. Data on **certified organic farms** have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 June 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).

12. **Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2016/17 farming year covers the period from 1 VII 2016 to 30 VI 2017).

13. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June, unless otherwise indicated.

14. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

15. Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w wieczność przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu),

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:

- State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of the Environment,
- nature protection units (national parks),
- organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999),

- c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. – 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat (do 2008 r. – 2 lata) oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlębne użytkowane

- c) other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production cooperatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 – 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years (until 2008 – 2 years) as well as crops and greenwoods in age category I (1–20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in age category II (21–40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in age category III or higher (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling

rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni ładowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034) – do powierzchni ładowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o pozyskaniu drewna w podziale według sortymentów drzewnych opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. Forest cover (the forest cover indicator) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on removals in the rows according to wood assortments were compiled on the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo

Agriculture

TABL. 1 (213). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE^a**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	188,3	.	180,0	.	Agricultural holdings ^b in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	188,1	.	179,8	.	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	1383,1	1444,0	1428,6	1455,9	Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	1341,5	1406,2	1381,3	1420,9	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	63,2	62,2	62,3	63,5	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	63,4	62,3	62,4	63,7	of which private farms
ziemniaków ^c	2,7	1,9	1,9	1,9	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	2,8	2,0	1,9	2,0	of which private farms
roślin przemysłowych	9,3	10,3	11,2	12,8	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	8,9	10,0	10,9	12,2	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	31,3	38,0	42,0	44,5	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	31,3	37,6	41,7	44,2	of which private farms
ziemniaków ^c	277	214	300	289	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	277	214	300	289	of which private farms
rzepaku i rzepiku	22,1	24,8	25,6	32,7	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	22,2	24,2	25,5	32,8	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bd} na 100 ha użytków rolnych	35,4	27,9	27,6	28,4	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bd} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne ...	35,8	27,9	27,8	28,5	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	48,1	40,7	38,4	38,8	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	48,2	40,6	38,3	38,8	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^b w %	9,5	8,9	8,1	7,4	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	9,5	8,3	7,5	7,4	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b na 1 ha użytków rolnych w kg	170,5	169,9	175,3	188,1	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l: na 1 ha użytków rolnych	536,8	542,1	531,4	556,5	Production of cows' milk in l: per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	542,3	542,5	536,0	555,0	of which private farms
na 1 krowę	4078	5370	5503	5749	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4059	5351	5481	5718	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	12,1	.	12,8	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ...	12,4	.	13,2	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{bf} na 1 ha użytków rolnych w kg ...	106,0	127,3	132,0	165,8	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{bf} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	104,7	126,6	132,6	165,6	of which private farms

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Bez ogrodów przydomowych. d Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 297. e Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej. f Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2009/10, 2014/15, 2015/16, 2016/2017.

a See general notes, item 3 on page 282. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Excluding kitchen gardens. d See note to the table 11 on page 297. e Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. f Concerns respectively the: 2009/10, 2014/15, 2015/16, 2016/2017 farming years.

TABL. 2 (214). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
	w ha	in ha	
OGÓŁEM 2010 ^b	1383136	1341520	TOTAL
..... 2015	1443958	1406229	
..... 2016	1428579	1381283	
2017	1455859	1420932	
W dobrej kulturze rolnej	1445608	1411356	In good agricultural condition
Pod zasiewami	1113950	1087772	Sown area
Grunty ugorowane	14903	14492	Fallow land
Uprawy trwałe	81162	80688	Permanent crops
Ogrody przydomowe	5437	5425	Kitchen gardens
Łąki trwałe	216267	210177	Meadows
Pastwiska trwałe	13888	12801	Pastures
Pozostałe	10252	9576	Others

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a See general notes, item 3 on page 282. b Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (215). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a**
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS^a
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thous.	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00 – –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
OGÓŁEM TOTAL											
2010	188,3	1,3	17,1	35,4	27,9	9,6	3,7	4,2	0,8	8,50	7,35
2013	178,1	2,7	15,2	35,6	26,7	9,6	4,1	5,0	1,0	8,89	7,72
2016	180,0	0,6	15,0	39,9	25,3	8,7	3,9	5,2	1,3	9,05	7,94
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS											
2010	188,1	1,3	17,1	35,4	27,9	9,6	3,7	4,2	0,7	8,23	7,13
2013	178,0	2,7	15,2	35,6	26,7	9,6	4,1	5,0	1,0	8,67	7,52
2016	179,8	0,6	15,0	40,0	25,3	8,7	3,9	5,2	1,2	8,76	7,68

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282; dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a See general notes, item 3 on page 282; data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 4 (216). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja globalna	101,0	94,0	116,7	100,9	94,6	117,0	Gross output
roślinna	101,4	87,5	125,5	101,2	88,6	125,3	crop
zwierzęca	100,3	109,2	98,7	100,2	108,8	99,8	animal
Produkcja końcowa	103,8	92,5	123,2	103,7	93,3	123,7	Final output
roślinna	106,7	83,0	139,5	106,6	84,4	139,4	crop
zwierzęca	100,7	109,4	98,8	100,7	109,0	99,9	animal
Produkcja towarowa	101,4	95,7	116,2	101,4	96,2	116,4	Market output
roślinna	102,9	88,0	127,5	103,0	89,0	127,1	crop
zwierzęca	99,7	108,5	99,4	99,7	108,0	100,4	animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1) na str. 27.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27.

TABL. 5 (217). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
 STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			

PRODUKCJA GLOBALNA
GROSS OUTPUT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	62,9	65,3	72,3	Crop output
Zboża	15,6	21,7	20,4	Cereals
w tym zboża podstawowe	12,7	19,1	17,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	7,1	10,8	10,4	of which: wheat
żyto	0,7	1,0	0,6	rye
jęczmień	2,2	2,6	2,8	barley
Ziemniaki	4,7	2,9	3,6	Potatoes
Przemysłowe	6,7	7,1	8,4	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,9	2,5	2,8	of which sugar beets
Warzywa	10,3	9,3	10,4	Vegetables
Owoce	14,5	15,4	20,0	Fruit
Siano łakowe	2,4	1,3	1,4	Meadow hay
Pozostałe	8,7	7,6	8,1	Other

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1) na str. 27.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 27.

TABL. 5 (217). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)				
Produkcja zwierzęca	37,1	34,7	27,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	21,8	18,3	15,4	Animals for slaughter ^a
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	3,4	3,1	2,6	cattle (excluding calves)
cielęta	1,2	0,3	0,2	calves
trzoda chlewna	11,6	9,4	7,3	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	5,3	5,3	5,2	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,2	-0,3	0,0	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	11,0	13,4	9,7	Cows' milk
Jaja kurze	3,0	1,5	1,5	Hen eggs
Obornik	1,1	0,7	0,5	Manure
Pozostałe	0,4	1,1	0,6	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	54,0	57,5	65,6	Crop output
Zboża	6,9	12,2	12,3	Cereals
w tym zboża podstawowe	6,1	10,9	10,5	of which basic cereals
w tym: pszenica	4,6	7,5	7,4	of which: wheat
żyto	0,4	0,7	0,5	rye
jęczmień	0,8	1,5	1,7	barley
Ziemniaki	2,6	1,8	2,5	Potatoes
Przemysłowe	9,5	7,9	7,2	Industrial
w tym buraki cukrowe	4,4	3,5	3,8	of which sugar beets
Warzywa	12,5	12,0	13,0	Vegetables
Owoce	19,8	20,2	25,7	Fruit
Pozostałe	2,7	3,4	4,9	Other
Produkcja zwierzęca	46,0	42,5	34,4	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	29,3	24,9	21,0	Animals for slaughter ^a
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	4,8	4,3	3,6	cattle (excluding calves)
cielęta	0,6	0,4	0,2	calves
trzoda chlewna	15,2	12,6	9,8	pigs
owce	0,1	0,0	0,0	sheep
drób	7,3	7,3	7,1	poultry
Mleko krowie	12,8	15,1	11,0	Cows' milk
Jaja kurze	3,6	1,7	1,7	Hen eggs
Pozostałe	0,3	0,8	0,7	Other

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (218). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**
Stan w czerwcu
SOWN AREA^a
As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2016	2017		CROPS
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
w ha in ha						
OGÓŁEM	1009254	1103653	1074439	1113950	1087772	TOTAL
Zboża	794708	818720	792108	829131	812807	Cereals
zboża podstawowe	637697	686338	669639	707105	692927	basic cereals
pszenica	259485	310011	310733	322387	314928	wheat
żyto	63421	52046	37383	44457	42614	rye
jęczmień	125148	103555	118738	115146	112258	baryle
owies	72591	64800	61439	76002	75514	oats
pszennyto	117053	155926	141346	149113	147613	triticale
mieszanki zbożowe	119905	78032	71474	77104	77010	cereal mixed
gryka, proso i inne zbożo- we	18621	15554	19586	13458	13393	buckwheat, millet and cereal others
kukurydza na ziarno	18485	38800	31409	31464	29477	maize for grain
Strączkowe	28693	58993	52701	44910	44125	Edible pulses
konsumpcyjne	16299	27913	28629	23247	23045	edible
pastewne ^b	12394	31080	24072	21663	21080	feed ^b
Ziemniaki	26956	21311	20268	21305	21263	Potatoes
Przemysłowe	94366	113947	119988	143002	135779	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	33668	32339	35768	40912	39495	sugar beets
oleiste	51593	72564	76385	92385	86664	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	44104	65047	69947	84133	78504	of which rape and turnip rape
Pastewne	38704	61629	47958	44151	42765	Feed
w tym:						of which:
okopowe	1738	458	633	975	974	root plants
kukurydza na paszę	21646	35488	29176	28859	27879	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	25827	29053	41416	31451	31033	Other crops ^c

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Wa-
rzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries,
root plant planting etc

TABL. 7 (219). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
 SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2016	2017		CROPS
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidu- alne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
Zboża	2523885	3027230	3274124	3641312	3545527	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	1996939	2605781	2809245	3143473	3063194	basic cereals
pszenica	974911	1367451	1547445	1690700	1643222	wheat
żyto	150503	153474	112537	140823	132103	rye
jęczmień	383454	354666	456917	464477	448592	barley
owies	175843	191925	181257	243330	241645	oats
pszenżyto	312229	538266	511091	604143	597632	triticale
mieszkanki zbożowe	408023	241101	222259	260880	260647	cereal mixed
Ziemniaki	746118	456047	607809	615751	614501	Potatoes
Buraki cukrowe	1614205	1674634	2247917	2407160	2322449	Sugar beets
Rzepak i rzepik	97566	161467	179163	275202	257232	Rape and turnip rape
Siano łąkowe ^a	936978	835850	1028424	1059237	1041484	Meadow hay ^a
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	31,8	37,0	41,3	43,9	43,6	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	31,3	38,0	42,0	44,5	44,2	basic cereals
pszenica	37,6	44,1	49,8	52,4	52,2	wheat
żyto	23,7	29,5	30,1	31,7	31,0	rye
jęczmień	30,6	34,2	38,5	40,3	40,0	barley
owies	24,2	29,6	29,5	32,0	32,0	oats
pszenżyto	26,7	34,5	36,2	40,5	40,5	triticale
mieszkanki zbożowe	34,0	30,9	31,1	33,8	33,8	cereal mixed
Ziemniaki	277	214	300	289	289	Potatoes
Buraki cukrowe	479	518	629	588	588	Sugar beets
Rzepak i rzepik	22,1	24,8	25,6	32,7	32,8	Rape and turnip rape
Siano łąkowe ^a	46,3	39,8	47,9	49,0	49,6	Meadow hay ^a

^a Od 2016 r. łącznie z powierzchnią wspólnot gruntowych uwzględnioną w gospodarstwach indywidualnych.

^a Since 2016 including the area of land communities taken into account in the private farms.

TABL. 8 (220). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2010	2015	2016	2017		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidu- alne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu
 AREA^b in ha — as of June

OGÓŁEM	15876	15821	15832	15926	15636	TOTAL
Kapusta	1710	1386	1224	1223	1220	Cabbages
Kalafior	2322	1620	1515	1530	1530	Cauliflowers
Cebula	1191	1169	1123	1116	1000	Onions
Marchew jadalna	2188	2501	2579	2676	2600	Carrots
Buraki ćwikłowe	843	1112	1103	1040	1040	Beetroots
Ogórki	1094	962	908	911	900	Cucumbers
Pomidory	1334	975	973	973	973	Tomatoes
Pozostałe ^c	5194	6096	6407	6458	6373	Others ^c

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	460860	364671	503555	503652	493982	TOTAL
Kapusta	81862	48483	64715	64301	64050	Cabbages
Kalafior	45497	22680	40991	40890	40890	Cauliflowers
Cebula	36347	32262	43547	38500	35000	Onions
Marchew jadalna	97108	81743	110519	115917	111800	Carrots
Buraki ćwikłowe	37423	33545	46230	43160	43160	Beetroots
Ogórki	28550	20735	21802	21251	20970	Cucumbers
Pomidory	50585	29250	45731	45930	45930	Tomatoes
Pozostałe ^c	83490	95974	130020	133703	132182	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	479	350	529	526	525	Cabbages
Kalafior	196	140	271	267	267	Cauliflowers
Cebula	305	276	388	345	350	Onions
Marchew jadalna	444	327	429	433	430	Carrots
Buraki ćwikłowe	444	302	419	415	415	Beetroots
Ogórki	261	216	240	233	233	Cucumbers
Pomidory	379	300	470	472	472	Tomatoes
Pozostałe ^c	161	157	203	207	207	Others ^c

a Łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2014 r. według położenia gruntów. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach według szacunków. c Pietruszka, pory, seleri, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Including kitchen gardens; since 2014 by location of lands. b In 2010 data of the Agricultural Census, in other years data based on estimation. c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (221). **POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA AND PRODUCTION OF FRUIT TREE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu
 AREA^b in ha — as of June

OGÓŁEM	30267	30153	30086	30093	29894	TOTAL
Jabłonie	20079	22817	22735	22752	22600	Apples
Grusze	802	590	550	564	540	Pears
Śliwy	1883	1216	1317	1327	1320	Plums
Wiśnie	4248	4705	4656	4628	4620	Cherries
Czereśnie	600	490	510	510	510	Sweet cherries
Pozostałe ^c	2655	335	319	312	304	Others ^c

ZBIORY^d w t
 PRODUCTION^d in t

OGÓŁEM	317982	546462	599339	350426	348988	TOTAL
Jabłka	271385	480630	525265	313980	312553	Apples
Gruszki	5843	6795	9578	5497	5487	Pears
Śliwki	10350	13763	18121	10902	10901	Plums
Wiśnie	25193	39072	39836	17430	17430	Cherries
Czereśnie	2945	4515	4838	1710	1710	Sweet cherries
Pozostałe ^c	2265	1688	1701	907	907	Others ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4, na str. 282. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach dane według szacunków; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2015 r. jedynie uprawy w sadach. c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. d Od 2016 jedynie owoce zebrane w sadach.

a See general notes, item 4, on page 282. b In 2010 data of the Agricultural Census, in other years data based on estimation; up to 2014 including kitchen gardens; since 2015 orchard only. c Peaches, apricots, walnuts. d Since 2016 fruit harvested in orchards only.

TABL. 10 (222). **POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**
AREA AND PRODUCTION OF FRUIT BUSHES AND BERRY FRUIT^a

O W O C E	2010	2015	2016	2017		F R U I T
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu
 AREA^b in ha — as of June

Truskawki ^c	5547	7973	7979	7973	7973	Strawberries ^c
Maliny ^d	18621	18753	20782	20773	20770	Raspberries ^d
Porzeczki	14453	17020	16977	16958	16900	Currants
Agrest	639	554	702	703	702	Gooseberries
Pozostałe ^e	6821	4016	5475	5487	5286	Others ^e

ZBIORY^f w t
 PRODUCTION^f in t

O G Ó Ł E M	230473	219548	273543	225662	224367	T O T A L
Truskawki ^c	46468	57083	55472	47838	47838	Strawberries ^c
Maliny ^d	72175	63084	107477	84294	84289	Raspberries ^d
Porzeczki	87259	78106	84973	68552	68455	Currants
Agrest	2960	3850	5364	3690	3690	Gooseberries
Pozostałe ^e	21611	17425	21300	21287	20095	Others ^e

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4, na str. 282. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego, w pozostałych latach dane według szacunków; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2015 r. dla krzewów jedynie uprawy w sadach, dla truskawek nadal łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. c Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. d Łącznie z jeżyną bezkolcową. e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne. f Od 2016 r. jedynie owoce zebrane w sadach.

a See general notes, item 4, on page 282. b In 2010 data of the Agricultural Census, in other years data based on estimation; up to 2014 including kitchen gardens; since 2015 for fruit bushes in orchard only, in case of strawberries area of cultivation in kitchen gardens is still included. c Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item "others". d Including thornless blackberry. e Chokeberry, highbush blueberry, grape, hazel and others. f Since 2016 fruit harvested in orchards only.

TABL. 11 (223). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	AGRI CAP								SPECIFICATION
	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				

W SZTUKACH
IN HEADS

Bydło	387014	366284	361777	374180	379393	359061	354766	366844	Cattle
w tym krowy	186035	149186	138912	145293	182831	145811	135947	142213	of which cows
Trzoda chlewna	997034	574611	558353	616217	981189	546627	527666	602556	Pigs
w tym lochy	94872	51331	45318	45888	93514	45502	39469	44815	of which sows
Owce	17076	12309	13542	15306	15464	11333	12424	14144	Sheep
w tym maciorki	12349	8261	10025	11005	11089	7453	9274	10187	of which ewes
Konie ^b	29156	.	20520	.	28209	.	20173	.	Horses ^b
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	489688	40347 ^c	394778	413521 ^d	480138	392633 ^c	384130	405163 ^d	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	28,0	25,4	25,3	25,7	28,3	25,5	25,7	25,8	Cattle
w tym krowy	13,5	10,3	9,7	10,0	13,6	10,4	9,8	10,0	of which cows
Trzoda chlewna	72,1	39,8	39,1	42,3	73,1	38,9	38,2	42,4	Pigs
w tym lochy	6,9	3,6	3,2	3,2	6,9	3,2	2,9	3,2	of which sows
Owce	1,2	0,9	0,9	1,1	1,2	0,8	0,9	1,0	Sheep
w tym maciorki	0,9	0,6	0,7	0,8	0,8	0,5	0,7	0,7	of which ewes
Konie ^b	2,1	.	1,4	,	2,1	.	1,5	.	Horses ^b
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	35,4	27,9 ^c	27,6	28,4 ^d	35,8	27,9 ^c	27,8	28,5 ^d	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282. b Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. c-d Do obliczeń przyjęto stan koni z: c – 2013 r., d – 2016 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a In 2010 data of the Agricultural Census; see general notes, item 3 on page 282. b Estimated data; since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years. c-d For the calculation we use the horses stocks of: c – 2013, d – 2016.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 (224). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^b	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywu- dualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	7475,4	5393,9	4922,6	6555,0	6378,8	Hens in thous. heads
w tym nioski	2256,1	1254,5	1610,6	2085,5	1993,3	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	371,5	99,4	101	58,9	58,9	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	547,2	639,8	409	788,0	788,0	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^c w tys. szt.	540,1	320,3	305,9	352,7	351,8	Ducks ^c in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	540,5	373,6	344,6	450,3	448,9	Hens per 100 ha of agricul- tural land ^d in heads
w tym nioski	163,1	86,9	112,7	143,3	140,3	of which laying hens

a W latach 2010 i 2015 w wieku powyżej 2 tygodni. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Łącznie z drobiem pozostałym. d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282.

a In 2010 and 2015 more than 2 weeks. b Data of the Agricultural Census. c Including other poultry. d See general notes, item 3 on page 282.

TABL. 13 (225). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indy- widualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	80,5	71,2	70,2	111,8	110,0	Cattle (excluding calves)
Cielęta	83,8	11,5	6,5	1,8	1,8	Calves
Trzoda chlewna	1278,6	1088,7	1040,1	1174,2	1148,9	Pigs
Owce	14,2	7,2	8,3	9,7	9,0	Sheep
Konie	6,0	4,4	3,5	3,0	3,0	Horses

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	47,3	44,1	41,8	57,3	56,2	Cattle (excluding calves)
Cielęta	8,4	1,2	0,7	0,2	0,2	Calves
Trzoda chlewna	161,6	166,6	162,3	178,1	175,3	Pigs
Owce	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3	Sheep
Konie	3,2	2,5	2,0	1,6	1,6	Horses
Drób	92,5	109,6	123,8	126,8	123,7	Poultry
Kozy i króliki	0,6	0,1	0,1	0,0	0,0	Goats and rabbits

a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (226). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	235,9	245,3	250,5	273,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	223,4	233,0	237,8	259,6	meat and fats
wołowe	24,7	22,8	21,5	29,4	Beef
cielęce	5,1	0,7	0,4	0,1	Veal
wieprzowe	126,1	129,9	126,6	138,9	pork
baranie	0,2	0,1	0,1	0,2	mutton
końskie	1,7	1,3	1,1	0,9	horseflesh
drobiowe	64,7	76,7	86,6	88,8	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	1,4	1,5	1,5	goat and rabbit ^b
podroby	12,5	12,4	12,6	14,2	Pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in dt					
OGÓŁEM	170,5	160,9	175,3	188,1	TOTAL

a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. b Łącznie z dziczyzną. c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282.

a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. b Including game. c See general notes, item 3 on page 282.

TABL. 15 (227). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w mln l	742,4	782,7	759,2	810,1	788,3	in million l
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	53,7	54,2	53,1	55,6	55,5	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4078	5370	5503	5749	5718	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	462,4	254,6	293,1	471,7	451,4	Eggs production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt.	191	179	179	242	243	Average annual number of eggs per laying hen in units

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282.

a See general notes, item 3 on page 282.

TABL. 16 (228). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym gospodar- stwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach 2010 ^a	166815	165935	In units
2013	172286	171550	
2016	182494	181694	
Powierzchnia użytków rolnych ^b na 1 ciągnik w ha 2010 ^a	8,3	8,1	Agricultural land area ^b per tractor in ha
2013	8,0	7,8	
2016	7,8	7,6	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census. b See general notes, item 3 on page 282.

N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 17 (229). **ZUŻYCIIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH
ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10 ^a	2014/15	2015/16	2016/17		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	146642	183822	188592	241414	235289	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	79966	96611	94074	122987	119498	nitrogenous
fosforowe	32065	34960	37271	47374	46459	phosphatic
potasowe	34611	52251	57246	71054	69332	potassic
Nawozy wapniowe ^c	37907	34912	61500	72832	71417	Lime fertilizers ^c

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w kg
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in kg

Nawozy mineralne ^b	106,0	127,3	132,0	165,8	165,6	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	57,8	66,9	65,9	84,5	84,1	nitrogenous
fosforowe	23,2	24,2	26,1	32,5	32,7	phosphatic
potasowe	25,0	36,2	40,1	48,8	48,8	potassic
Nawozy wapniowe ^c	27,4	24,2	43,0	50,0	50,3	Lime fertilizers ^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282.

a Data of the Agricultural Census 2010. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime. d See general notes, item 3 on page 282.

TABL. 18 (230). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2016	2017		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywi- dualnych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZŁOTYS						
O G Ó Ł E M	3015832,5	4045655,9	4134447,4	4415762,0	4275139,4	T O T A L
Produkty roślinne ...	1497832,2	2131478,7	2115832,7	2083906,0	1998171,2	Crop products
w tym:						of which:
Zboża	298307,3	474268,6	460479,8	481169,4	426580,7	Cereals
w tym zboża pod- stawowe	259175,1	417695,9	393907,4	399509,1	355217,1	of which basic ce- reals
pszenica	196033,1	321356,3	301325,4	301743,6	265877,1	wheat
żyto	16109,0	11957,4	10260,3	13083,4	11515,2	rye
jęczmień	34144,9	63658,8	66525,5	64894,8	61989,5	barley
owies i mieszanki zbożowe	1409,9	3304,2	4505,5	2565,5	2039,6	oats and cereal mixed
pszenżyto	11478,2	17419,3	11290,6	17221,7	13795,7	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i pa- szowe	296374,1	471611,5	458314,0	479724,0	425309,1	of which consumer and for feeds ce- reals
w tym zboża pod- stawowe	257308,2	415164,7	391892,2	398235,6	354117,4	of which basic ce- reals
pszenica	194971,9	320161,1	300253,0	301603,4	265736,9	wheat
żyto	16096,6	11695,0	10222,2	12983,4	11417,2	rye
jęczmień	33724,9	62983,3	66103,2	64586,3	61689,4	barley
owies i mieszanki zbożowe	1256,7	3269,5	4238,0	2428,2	1908,5	oats and cereal mixed
pszenżyto	11258,1	17055,9	11075,7	16634,2	13365,4	triticale
Strączkowe kon- sumpcyjne ^b	4553,2	14400,1	17843,1	24964,6	24453,7	Edible pulses ^b
Ziemniaki	6317,9	7719,0	9417,6	10848,5	8824,1	Potatoes
Buraki cukrowe	174696,7	191000,5	272674,7	250856,6	249668,8	Sugar beets
Rzepak i rzepik	128393,2	140681,4	101321,0	164032,2	146036,3	Rape and turnip rape
Warzywa	129429,4	133545,6	148225,5	149566,6	144973,5	Vegetables
Owoce	587852,0	977440,5	916729,9	777465,8	775968,7	Fruit
Produkty zwierzęce .	1518000,3	1914177,2	2018614,6	2331856,0	2276968,2	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	984112,2	1272616,0	1371882,7	1499620,4	1473781,7	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	184787,2	252784,7	261734,2	363425,3	360487,5	cattle (excluding calves)
cielęta	21681,2	24594,4	15699,9	8260,0	8245,8	calves
trzoda chlewna	469143,1	559357,6	631199,4	630063,6	617826,6	pigs
owce	1677,3	1519,0	1744,9	2158,7	2145,5	sheep
konie	8362,7	12398,5	10083,8	10045,0	10045,0	horses
drób	298460,6	421961,8	451420,4	485667,8	475031,2	poultry
Mleko krowie	515122,0	604997,5	608751,0	796510,3	768636,7	Cow milk
Jaja kurze konsumpcyjne	2287,8	1085,3	588,1	1298,5	604,4	Consumer hen's eggs

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w zł
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in zł

O G Ó Ł E M	2180	2802	2894	3033	3009	T O T A L
Produkty: roślinne	1083	1476	1481	1431	1406	Products: crop
zwierzęce ...	1098	1326	1413	1602	1602	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej. d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 282.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight. d See general notes, item 3 on page 282.

TABL. 19 (231). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2016	2017		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywi- dualnych of which from private farms	
Zboża w t	527381	778729	795717	756021	668552	Cereals in t
w tym zboża pod- stawowe	470249	685231	672884	630285	561104	of which basic cere- als
pszenica	332129	512070	511548	469724	414484	wheat
żyto	40666	26753	21360	24057	21155	rye
jęczmień	67738	103477	108996	100724	96273	barley
owies i mieszanki zbożowe	4037	7785	8386	4827	3930	oats and cereal mixed
pszenżyto	25679	35146	22594	30953	25262	triticale
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe	524420	774688	792613	753956	666690	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża pod- stawowe	467318	681239	669855	628330	559352	of which basic cere- als
pszenica	330453	510449	510142	469521	414281	wheat
żyto	40645	26085	21291	23882	20981	rye
jęczmień	67123	102470	108265	100261	95816	barley
owies i mieszanki zbożowe	3724	7720	7920	4602	3709	oats and cereal mixed
pszenżyto	25373	34515	22237	30064	24565	triticale
Strączkowe kon- sumpcyjne ^a w t	1585	5013	8057	9429	9273	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	25369	26138	36752	43446	33870	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	1613298	1688759	2247917	2397370	2381004	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik ^a w t	99727	95610	64109	106166	94572	Rape and turnip rape ^a in t
Warzywa w t	166031	158249	203978	159368	157892	Vegetables in t
Owoce w t	340625	547353	484664	341057	339651	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	250038	278810	292453	304219	298256	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	38784	38768	38429	54543	54087	cattle (excluding calves)
cielęta	2487	2317	1533	873	870	calves
trzoda chlewna	122306	131844	134997	124844	122451	pigs
owce	250	209	250	315	313	sheep
konie	1525	1649	1264	1045	1045	horses
drób	84686	104023	115980	122599	119490	poultry
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	177442	198133	208036	212418	208143	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	507491	544591	543773	569828	550590	Cow milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	11919	3828	2361	3983	1590	Consumer hen's eggs in thous. units

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (232). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

L A T A Y E A R S	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010	1386	23538	576	11316
2015	1643	29586	182	4466
2016	1487	25187	493	6156
2017	1904	29001	1387	22938

Ź r ó ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

S o u r c e: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

TABL. 21 (233). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
Stan w dniu 10 III
MAJOR GAME SPECIES^a
As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2016	2017	GAME SPECIES
		W SZTUKACH		IN HEADS	
Łosie	1525	3956	4018	4054	Moose
Daniele	58	382	311	327	Fallow deer
		W TYSIĄCACH SZTUK		IN THOUSAND HEADS	
Jelenie	4,8	8,2	7,6	8,5	Deer
Sarny	47,3	54,6	52,7	56,1	Roe deer
Dziki	13,4	16,8	12,9	11,4	Wild boars
Lisy	18,5	17,8	16,7	15,7	Foxes
Zające	51,8	78,6	83,8	88,4	Hares
Bazanty	41,2	47,3	51,8	55,5	Pheasants
Kuropatwy	39,4	27,0	26,5	28,4	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests

S o u r c e: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 22 (234). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOOT^a OF MAIN GAME SPECIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^b	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
	w sztukach		in heads		
Łosie	–	–	–	–	Moose
Daniele	–	75	70	80	Fallow deer
Jelenie	963	2728	3035	3129	Deer
Sarny	8020	12718	13539	14985	Roe deer
Dziki	11984	20670	19001	16558	Wild boars
Lisy	11475	11056	11316	11639	Foxes
Zająca	1441	1653	2477	1753	Hares
Bażanty	4113	7143	7389	7593	Pheasants
Kuropatwy	273	78	34	39	Partridges

a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego, tzn. obejmują okres od 1 IV do 31 III (np. łowiecki rok gospodarczy 2017/18 oznacza okres od 1 IV 2017 r. do 31 III 2018 r.). b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Data concern the hunting year, i.e., cover the period from 1 IV to 31 III (e.g. the 2017/18 hunting year covers the period from 1 IV 2017 to 31 III 2018). b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests

S o u r c e: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 23 (235). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**
Stan w dniu 10 III
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
AND HUNTING DISTRICTS
As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	120	119	119	120	number ^a
członkowie ^b	6428	7280	7404	7624	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	323	323	321	321	number
powierzchnia ogółem w tys. ha	2111,6	2098,5	2166,1	2169,8	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych ...	483,3	487,5	570,4	574,6	of which in forest land

a Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. b Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data grouped according to the seat of hunting club. b Data grouped according to the seat of member of hunting club.

S o u r c e: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 24 (236). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
AS OF 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	585811	592426	594147	594597	TOTAL in ha
Lasy	577347	584034	585746	586197	Forests
Publiczne	344989	344951	345194	345244	Public
zalesione	340582	340490	340558	340087	wooded
niezalesione	4407	4462	4636	5157	non-wooded
w tym:					of which:
własność Skarbu Państwa	343887	343611	343846	343862	owned by the State Treasury
zalesione	339484	339157	339217	338715	wooded
niezalesione	4403	4454	4629	5147	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	323396	328338	328669	328864	managed by the State Forests
zalesione	319977	324166	324322	324000	wooded
niezalesione	3419	4172	4347	4865	non-wooded
parki narodowe	12030	12170	12171	12178	national parks
zalesione	11870	11899	11900	11908	wooded
niezalesione	161	271	271	271	non-wooded
własność gmin	1101	1330	1337	1357	owned by gmina
zalesione	1098	1322	1330	1347	wooded
niezalesione	4	8	8	11	non-wooded
Prywatne	232359	239083	240552	240953	Private
zalesione	230016	236830	238121	238528	wooded
niezalesione	2343	2253	2431	2425	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	8464	8392	8401	8400	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	23,0	23,2	23,3	23,3	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	23,5	23,8	23,8	23,8	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

Uwaga do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2013–2017 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2013–2017 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 25 (237). POWIERZCHNIA LASÓW
FOREST AREAS
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							
			w klasie wieku in age group							w klasie odnowienia ^a i o budowie przerębowej in renewal class ^a with a trough fell construction
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM	585746	98,3	9,4	16,5	24,5	25,8	14,1	5,6	2,4	
TOTAL w tym: / of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych	328670	98,7	10,7	14,7	20,3	26,3	15,6	7,7	3,4	
Managed by the State Forests										
Lasy prywatne	240552	97,7	8,1	19,2	30,2	25,4	12,7	1,7	0,4	
Private forests										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		W tym Of which		SPECIFICATION
			w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w ha in ha	w odsetkach in percent			
O G O Ł E M	585746	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	321147	54,9	56,7	53,7	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	308269	52,8	54,9	51,0	pine
świerk	4304	0,7	0,5	1,0	spruce
jodła	5442	0,9	0,8	1,1	fir
Drzewa liściaste	264599	45,1	43,3	46,3	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	17625	3,0	2,7	2,7	beech
dąb	77582	13,2	15,0	11,2	oak
grab	40984	7,0	5,7	8,9	hornbeam
brzoza	49372	8,4	7,8	8,9	birch
olsza	44992	7,7	7,9	6,6	alder
osika	15748	2,7	1,6	4,2	aspen

a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (238). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross ^a grand total timber in thous. m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							
			w klasie wieku in age group						w klasie odnowienia ^c i o budowie przerebowej in renewal class ^c with a trough fell construction	przeście- je ^b hold-over trees ^b
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81– 100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM	157460,8	99,9	0,9	9,9	25,3	31,1	19,8	9,2	3,1	0,6
W tym: / of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych	92976,0	99,9	0,6	8,6	19,7	32,7	22,1	12,1	3,5	0,6
Managed by the State Forests										
Lasy prywatne	58064,1	99,9	1,5	12,8	34,9	30,5	16,9	2,4	0,3	0,6
Private forests										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a total timber		W tym Of which		SPECIFICATION
			w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w tys. m ³ in thous.m ³	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	157460,8	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	97412,3	61,9	65,5	57,2	Coniferous trees
W tym:					of which:
sosna	94318,1	59,9	63,4	55,2	pine
świerk	652,2	0,4	0,4	0,5	spruce
jodła	1538,6	1,0	1,1	0,9	fir
Drzewa liściaste	60048,5	38,1	34,5	42,8	Broadleaved trees
W tym:					of which:
buk	6708,2	4,3	3,4	3,7	beech
dąb	15599,9	9,9	10,4	9,8	oak
grab	9855,7	6,3	4,8	9,0	hornbeam
brzoza	8860,5	5,6	4,9	6,6	birch
olsza	11440,3	7,3	7,7	6,2	alder
osika	3510,5	2,2	1,2	4,0	aspen

a W korze. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. c Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Overbark. b Trees not felled in the assumed through fell order. c Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (239). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017				SPECIFICATION
				ogółem grand total	las publiczne public forests		las prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym wła- sność Skarbu Pań- stwa		
						of which owned by the State Treas- ury		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	144	122	121	125	125	125	.	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia	2158	2678	2733	2698	2423	2423	275	Renewals and afforestations
odnowienia	1762	2526	2571	2507	2411	2411	96	renewals
sztuczne	1547	2120	2211	2095	2055	2055	40	artificial
zrębów ^b	1481	2072	2176	2063	2050	2050	13	felling sites ^b
halizn i płazowin	67	48	34	32	5	5	27	blanks and irregularly stocked open stands
naturalne	215	406	360	412	356	356	56	natural
zalesienia ^c	396	153	162	190	11	11	179	afforestations ^c
Poprawki i uzupełnienia ^d	245	265	238	294	283	283	11	Corrections and supplements ^d
Pielęgnowanie ^e	13073	15204	15860	16730	15642	15627	1088	Tending ^e
w tym:								of which:
upraw ^f	10814	12825	13085	13709	12621	12620	1088	crops ^f
młodników	1872	2354	2745	3006	3006	3006	.	greenwoods
wprowadzanie podszytów ^g	4	—	4	1	1	1	.	introduction of undergrowth ^g
Melioracje	2403	3323	3091	3033	3033	3033	.	Drainage

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. f W lasach prywatnych łącznie z pielęgnowaniem młodników. g Sadzenie krzewów lub drzew stałe znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Including renewals protected by tree stands. c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinning. e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. f In private forests including greenwoods tending. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (240). **POZYSKANIE DREWNA^a**
 REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym wła- sność Skarbu Pań- stwa of which owned by the State Treas- ury		
OGÓŁEM w dam ³	1486,5	1897,3	1999,5	1978,3	1827,4	1827,1	150,9	TOTAL in dam ³
Grubizna	1446,6	1842,2	1950,3	1929,3	1778,4	1778,1	150,9	Timber
Grubizna iglasta	957,1	1229,5	1317,7	1310,9	1209,2	1209,0	101,7	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe ...	532,2	669,9	716,4	686,2	608,9	608,8	77,2	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	322,7	421,5	466,0	492,6	478,1	478,1	14,5	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	489,5	612,7	632,6	618,4	569,2	569,1	49,2	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe ...	151,6	146,5	150,4	130,6	109,1	109,0	21,5	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	242,6	308,1	327,3	332,1	320,0	320,0	12,0	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymia- rowe ^b	39,9	55,0	49,2	48,9	48,9	48,9	–	Slash ^b
Do przerobu przemy- słowego	0,5	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	–	Slash for industrial uses
Opałowe	39,4	54,7	49,0	48,8	48,8	48,8	–	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	250,6	315,4	333,0	329,1	515,1	517,1	62,6	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. b Wyłącznie w lasach publicznych.

Uwaga. Dla prezentowanych lat nie pozyskano karpiny.

a Excluding logging (large timber) from plantings. b Exclusively in public forests.

Note. For presented years the stump wood wasn't gained.

TABL. 29 (241). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na grun- tach prywat- nych of which on private land	
Sadzenie w szt.:						Plantings in units of:
drzew	35232	21615	26662	20880	12981	trees
krzewów	24664	23010	31027	16922	3838	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³	98210	125021	124845	73777	46820	Removals (timber) ^a in m ³
grubizna iglasta	15953	22151	25985	14115	9733	coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	7290	11743	14189	7802	5354	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	82257	102870	98860	59662	37087	non-coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	25044	33832	32716	19512	12980	of which large-size general purpose wood

a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 (242). **POŻARY W LASACH^a**
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Pożary	156	637	195	272	Number of fires
w tym: podpalenia	42	164	35	66	of which: arsonists
nieostrożność dorosłych .	97	384	119	160	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	61,6	315,4	41,9	77,1	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	24,2	79,2	10,3	18,2	of which: arsonists
nieostrożność dorosłych .	31,9	194,7	24,4	38,4	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,4	0,5	0,2	0,3	Average forest areas burned by fire in ha

a Łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

a Including fires extinguished without the participation of fire service units.

S o u r c e: data of the Main Office of the State Fire Service and the Forest Research Institute.